

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**педагогічний факультет
кафедра музичного мистецтва**

ІСТОРІЯ ТА ОСНОВИ ДЖАЗОВОГО ВИКОНАВСТВА

Назва навчальної дисципліни	Історія та основи джазового виконавства
Шифр	ПП-
Викладач	Боршуляк Альона Мирославівна , кандидат мистецтвознавства, доцент
Профайл викладачів	http://music.kpnu.edu.ua/borshuliak-alona-myroslavivna/
E-mail	borshulyak@kpnu.edu.ua
Сторінка навчальної дисципліни в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=8162
Консультації	Щочетверга о 15.00 год.
Форма навчання	Денна / Заочна форма
Освітній рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь освіти	О1 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Статус дисципліни (нормативна / вибіркова)	вибіркова
Рік навчання	третій
Семестр вивчення	V
Мова викладання	українська
Форма занять	лекційні, практичні
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 / 16 год.
Лекційні заняття	20 / 8 год.
Практичні заняття	20 / 8 год.
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-

Самостійна робота та індивідуальна робота	80 / 104 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Історія та основи джазового виконавства» розкриває принципи становлення джазових стилів в процесі історичного розвитку світового та вітчизняного джазового виконавства на широкому історико-культурному просторі; допомагає вихованню та навчанню висококваліфікованих педагогів музичного мистецтва, здатних застосовувати асоціативні зв'язки між музичними творами різних стилів, зокрема джазових; самостійно і творчо використовувати набуті знання, вміння та навички в музично-педагогічній діяльності; реалізовувати високий рівень художнього мислення у творчому самовиявленні; є важливою складовою музично-теоретичної підготовки студентів та виступає найважливішим компонентом формування виконавської та мистецько-методичної компетентності майбутніх педагогів; досліджує важливі стильові етапи розвитку джазового виконавства та передумови його виникнення; становлення української джазової музики та роль фестивального мистецтва у популяризації джазу.
Мета навчальної дисципліни	Формування в майбутніх вчителів музичного мистецтва комплексу навичок художньо-естетичного аналізу джазових стилів та творчої зацікавленості до джазової музики, ознайомлення з історією й розвитком джазового виконавства, набуття музично-історичних, культурологічних знань розвитку джазового мистецтва, умінь їх педагогічної інтерпретації музикантом-педагогом в галузях освіти та культури.
Завдання навчальної дисципліни	- формувати у студентів глибокі знання про специфіку функціонування й розвитку джазового виконавства як цілісного феномену музичної культури; - ознайомити студентів з творами джазової музики, які є золотим фондом світової музичної культури; - формувати музично-творче мислення, уміння об'єктивної оцінки джазового виконавства минулого та сучасності; - виховувати естетичний смак, відчуття джазового стилю та розширювати музичний кругозір студентів; - формувати мотиваційну основу для свідомого вибору профілю навчання в галузі мистецтва. - підвищити рівень музичної ерудиції; - виробити вміння історичного підходу до певної музичної події, стильового чи жанрового явища, конкретного музичного твору, творчого доробку та діяльності певного композитора чи виконавця; - формувати об'єктивні критерії оцінювання мистецьких явищ, критичне ставлення до художнього рівня джазової музики.

Пререквізити навчальної дисципліни	Програма враховує набуті студентами знання з історії музики, аналізу музичних творів, сольфеджіо, гармонії, основного музичного інструмента та концертмейстерського класу.
Технічне і програмне забезпечення	Комп'ютер, проектор, аудіо та відеозаписи, фортепіано, відео-лекції в PowerPoint.
Політика навчальної дисципліни	- позитивне налаштування на творчу атмосферу та ефективну роботу для засвоєння знань про специфіку функціонування, розвитку та основи джазового виконавства; - дотримання студентами термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни; - поведінка студентів в аудиторії має відповідати встановленим в університеті правилам
Результати навчання. Знати:	- етапи зародження, становлення та розвитку джазового виконавства в світовій музичній культурі та вітчизняній; - основні закономірності формування джазового мистецтва в соціокультурному контексті; - характеристики певних етапів розвитку джазової музики; - основних джазових представників різних виконавських стилів; - характерні лексичні особливості виконання джазової музики та особливості стилістики провідних джазових виконавців.
Вміти:	- орієнтуватись в стилях джазової музики; - характеризувати особливості розвитку джазової музики на різних етапах її історичного функціонування в умовах різних суспільних формацій; - давати історичну довідку стосовно певної художньої події чи мистецького явища; - характеризувати роль елементів джазової мови у створенні художнього образу твору; - визначати головних представників різних джазових стилів; - за виконавською манерою встановлювати на слух провідних джазових вокалістів та інструменталістів; - вміло застосовувати набуті знання та вміння у власній творчій і педагогічній діяльності.
Компетентності	- Здатність аналізувати тенденції розвитку основних джазових стилів з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів; - Здатність творчо і критично мислити; - Здатність визначати актуальні проблеми сучасного джазового виконавства; - Здатність до застосування музично-історичних, музично-теоретичних знань, осмислення семантики музичної мови, що призводить до розуміння художнього образу музичного твору;

	- Здатність до художньо-проектувальної діяльності, яка передбачає вміння здійснювати інтеграційні зв'язки, використовувати індивідуальне мислення у творчому процесі. - Здатність оперувати набутими професійними знаннями та вміннями у процесі самостійної діяльності та самоосвіти. - Здатність реалізовувати набутий досвід у виконавській діяльності; - Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності викладача.								
Теми занять	Тема 1. Генезис джазового виконавства та його особливості Тема 2. Витоки джазової музики Тема 3. Становлення класичного джазу Тема 4. Джаз перехідного періоду та комерційний джаз. Тема 5. Становлення стилю свінг Тема 6. Стилї модерн-джазу Тема 7. Джаз-авангард та його особливості Тема 8. Джаз ХХІ століття та джазові фестивалі Тема 9. Розвиток українського джазу.								
Методи навчання	Розповідь, пояснення, проблемна лекція, евристична бесіда, прослуховування фрагментів джазових творів з подальшим його аналізом, лекції в форматі PowerPoint; використання Інтернет-технологій, ділова педагогічна гра, навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод зацікавлених аналогій тощо).								
Методи перевірки результатів навчання	Поточне усне опитування, написання самостійних робіт, письмове тестування, музична вікторина (визначення музичних тем на слух), модульна контрольна робота.								
Форма оцінювання	Залік								
Умови оцінювання	Виконання завдань в кінці V семестру (згідно робочої програми)								
Оцінювання (он-лайн/очно (е-портфоліо))	Очно								
Критерії оцінювання	<table><tr><th>Рівні навчальної дисципліни</th><th>Бали</th><th>Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень</th></tr><tr><td rowspan="2">Початковий</td><td>1</td><td>Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих джазових термінів, музичних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».</td></tr><tr><td>2</td><td>Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.</td></tr></table>	Рівні навчальної дисципліни	Бали	Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень	Початковий	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих джазових термінів, музичних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
Рівні навчальної дисципліни	Бали	Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень							
Початковий	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих джазових термінів, музичних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».							
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.							

		3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань.
	Середній	4	Студент володіє початковими знаннями джазових стилів, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в джазових термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
		5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення окремим джазовим поняттям, термінам; вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
		6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати джазові стилі, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання стильових особливостей джазової музики під час виконання завдань.
	Достатній	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими джазовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати джазову термінологію.
		8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати джазові стилі, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
		9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить джазові поняття, термінологію; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання.
	Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними джазовими знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; робить аргументовані висновки; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни.
		11	Студент володіє узагальненими і міцними джазовими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми,

			застосовувати вивчений матеріал у практичній діяльності; спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал.														
		12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал джазових засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; використовує різноманітні джерела інформації.														
Розподіл балів, що отримують студенти	<table><tr><th colspan="3">Поточний і модульний контроль (100 балів)</th><th>Сума</th></tr><tr><td colspan="3">Змістовий модуль 1 (100 балів)</td><td rowspan="3">100</td></tr><tr><td>Поточний контроль</td><td>МКР</td><td>Самостійна робота</td></tr><tr><td>40 балів</td><td>50 балів</td><td>10 балів</td></tr></table>			Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума	Змістовий модуль 1 (100 балів)			100	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	40 балів	50 балів	10 балів
Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума														
Змістовий модуль 1 (100 балів)			100														
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота															
40 балів	50 балів	10 балів															
Перспектива професійного розвитку (кар'єри)	Здобуті внаслідок вивчення дисципліни компетентності можуть бути реалізовані в процесі проведення навчальної (використовуватись на уроках музичного мистецтва, історії тощо) і виховної роботи зі школярами (бесід культурологічного спрямування, лекцій-концертів просвітницького характеру та ін.).																
Література	1. Боршуляк А. М. Історія інструментального виконавства: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 180 с. 2. Боршуляк А. М. Історія становлення, розвиток та основи джазового виконавства: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2016. 155 с. 3. Дряпіка В. І. Розкриваючи світ джазу, рок і поп-музики. Київ–Кіровоград: «Трелакс», 1997. 184 с. 4. Коллиер Дж.Л. Становление джаза. Москва: Радуга, 1984. 392 с. 5. Леонард Г. Джаз. Москва: Эксмо, 2012. 210 с. 6. Овчинников Е. История джаза. Москва: Музыка, 1994, 240 с. 7. Переверзев Л.Б. Приношение Эллингтону и другие тексты о джазе. Санкт-Петербург: Лань, 2011. 124 с. 8. Симоненко В. Лексикон джазу. Київ: Муз. Україна, 1981. 111 с. 9. Симоненко В. Українська енциклопедія джазу. Київ: Центрмузінформ, 2004. 232 с.																

	10. Фейертаг В.Б. Джаз. XX век. Энциклопедический справочник. Санкт-Петербург, 2001. 564 с.
--	---